

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 383

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Tampereen Raitiotie Oy:n lainarahoitukselle

TRE:4519/02.04.04/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Raitiotie Oy:lle myönnetään ja sen puolesta sitoudutaan täysimääräiseen 100-prosenttiseen omavelkaiseen takaukseen Tampereen Raitiotie Oy:n Pirkkala-Linnainmaa raitiotien vaiheen 1 investointeja ja raitiovaunuhankintoja varten allekirjoittaman velkakirjalainan tai velkakirjalainojen (myöhemmin velkakirjalainojen), joiden jokaisen laina-aika on enintään 31 vuotta, ja joiden yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on enintään 170 000 000,00 euroa, takaisin maksamiseen. Takaus kattaa täysimääräisesti velkakirjalainojen maksamattomat pääomat sekä velkakirjalainojen lainaehtojen mukaiset maksamattomat korot, viivästyskorot, maksut, kulut ja mahdolliset perimiskulut niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Tampereen Raitiotie Oy:lle myönnetään ja sen puolesta sitoudutaan täysimääräiseen 100-prosenttiseen omavelkaiseen takaukseen Tampereen Raitiotie Oy:n Pirkkala-Linnainmaa raitiotien vaiheen 2 investointeja ja raitiovaunuhankintoja varten allekirjoittaman velkakirjalainan tai velkakirjalainojen (myöhemmin velkakirjalainojen), joiden jokaisen laina-aika on enintään 31 vuotta, ja joiden yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on enintään 57 000 000,00 euroa, takaisin maksamiseen. Takaus kattaa täysimääräisesti velkakirjalainojen maksamattomat pääomat sekä velkakirjalainojen lainaehtojen mukaiset maksamattomat korot, viivästyskorot, maksut, kulut ja mahdolliset perimiskulut niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin. Vaiheen 2 takauspäättös tuodaan uudelleen päätettäväksi, mikäli hanke tai sen valtionosuus olennaisesti muuttuu.

Tampereen Raitiotie Oy:n puolesta sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen maksuvelvoitteista, jotka johtuvat korkosuojaustarkoitukseen tehtävästä johdannaisten yleissopimuksesta ja niistä koronvaihto-, korkokatto-, korkokatto- ja korkolattiasopimuksista, valuutanvaihtosopimuksista tai strukturoiduista korkosopimuksista, joihin yleissopimusta sovelletaan. Omavelkainen takaus kattaa edellä mainittujen sopimusten nimellispääoman lisäksi myös korot, viivästyskorot, kulut ja muut mahdolliset liitännäiskustannukset.

Takauksesta peritään vuotuinen 0,3 prosentin suuruinen takausprovisio.

Takauksen vakuudeksi Tampereen Raitiotie Oy panttaa Tampereen kaupungille 413 milj. euron edestä uusia yritys kiinnityksiä tai muita vakuuksia. Tampereen kaupunki toimii kuntien yhteisenä vakuusedustajana osakassopimuksen mukaisesti ja sitoutuu jakamaan vakuuden Pirkkalan kanssa omistus- ja takaussuhteiden mukaisesti.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle ja rahoituspäällikkö Saara Unnanlahdelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaosto on käsitellyt Tampereen Raitiotie Oy:n tilannekatsausta raitiotien Pirkkala-Linnainmaa kokonaistilanteesta kokouksessaan 24.9.2024 ja antanut Tampereen Raitiotie Oy:lle konserniohjeen mukaisena omistajan ennakkokantana lupa toteuttaa Pirkkala-Linnainmaa raitiotieinvestointi ja sitä koskevat rahoitusratkaisut osakassopimuksen mukaisella tavalla, mikäli Tampereen ja Pirkkalan valtuustot päättävät sen toteutuksesta.

Tampereen Raitiotie Oy vastaa raitiotieinfran ja -kaluston investoinneista. Tampereen Raitiotie Oy rahoittaa Pirkkala-Linnainmaan raitiotien rakentamisen ja uusien raitiovaunujen hankinnan lainarahoituksella. Erytislaitokset ja pankit vaativat lainoille ja korkosuojauksissa käytettäville johdannaisille vakuudeksi kaupungin omavelkaisen takauksen.

Vaihtoehtoon C, Suuppa-Linnainmaa vaiheittain rakentaen raitiotien toteutuskustannus on 357,52 milj. euroa, josta Tampereen kaupungin kustannusosuus vaiheessa 1 on 170,53 milj. euroa ja Pirkkalan kunnan osuus on 39,04 milj. euroa sisältäen varikkokustannuksen ja vaiheessa 2 Tampereen kaupungin osuus on 70,35 milj. euroa ja Pirkkalan kunnan osuus on 77,60 milj. euroa.

Tampereen kaupungin Tampereen Raitiotie Oy:lle myönnettävän takauksen esitetään vaiheessa 1 olevan 170 milj. euroa ja vaiheessa 2

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

olevan 57 milj. euroa, yhteensä 227 milj. euroa. Esitetyissä takaussummissa on huomioitu raitiotieinvestoinnin lisäksi Tampereen kaupungin osuus uusien raitiovaunujen hankinnasta (vaiheessa 1 noin 34,3 milj. euroa) ja raitiotieyhtiön rakentamisen aikaiset rahoitus- ja henkilöstökulut (vaiheessa 1 noin 8,5 milj. euroa ja vaiheessa 2 noin 4,8 milj. euroa). Takaussummassa on myös huomioitu arvioitu Tampereen kaupungin raitiotieinvestointien kustannusosuuden osuus saatavasta valtiontuesta (vaiheessa 1 noin 40,6 milj. euroa ja vaiheessa 2 noin 20,8 milj. euroa), joka vähentää raitiotieyhtiön lainatarvetta ja sitä kautta takaussummaa. Esitettyihin takaussummiin on laskettu mukaan noin viiden prosentin lisäys mahdolliseen kustannustason nousuun varautumiseksi. Lisäksi esitettyyn vaiheen 1 toteutuskustannukseen sisältyvälle toteutussuunnitteluvaiheen kustannusten (noin 8,6 milj. euroa) rahoitukselle on myönnetty kaupungin takaus jo aikaisemmin. Vaiheen 2 Tampereen osuuden Niihama–Linnainmaa investointipäätös tuodaan kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle uudelleen päätettäväksi, mikäli hankkeessa tai sen valtionosuuden oletuksessa määrässä tulee olennaisia muutoksia ja samoin takauspäätös tuodaan uudelleen päätettäväksi, mikäli hanke tai sen valtionosuus olennaisesti muuttuu.

Tampereen Raitiotie Oy käyttää taloudellisten riskien hallinnassa ja korkokustannusten suojaamisessa johdannaisia yhtiön hallituksen hyväksymän korkosuojauspolitiikan mukaisesti. Yhtiön korkosuojauspolitiikan mukaan johdannaisia on mahdollista käyttää ainoastaan suojaavassa tarkoituksessa ja johdannaisopimuksia voidaan tehdä vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa. Takauksen myöntämistä esitetään myös yhtiön johdannaisille.

Hankkeen rahoittaminen tapahtuu kullekin kunnalle kohdentuvia investointeja varten Tampereen Raitiotie Oy:n rahoituslaitoksesta ottamalla lainalla, jonka vakuudeksi kukin kunta antaa osaltaan omavelkaisen takauksen. Rahoitusmenot jaetaan Tampereen ja Pirkkalan välillä suoraan todellisten rahoitusmenojen mukaisesti. Annettavan takauksen tulee kattaa haettavan rahoituksen pääoma ja sen liitännäiskulut, kuten korot. Takauksen myöntämisessä on huomioitava, että kyse on kaupungin toimialaan kuuluvasta joukkoliikenteen järjestämistehtävästä ja kaupungin elinvoimatehtävästä, joiden näkökulmasta hankkeella on kuntataloutta vahvistavia vaikutuksia.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Tampereen Raitiotie Oy on täysin kuntien määräysvallassa oleva yhtiö. Lisäksi on huomioitava, että Tampereen Raitiotie Oy ei toimi markkinoilla kilpailutilanteessa, koska alueella ei ole yksityisiä toimijoita, jotka tuottaisivat vastaavaa palvelua, eikä sellaista tilannetta ole liikennöintimuoto huomioon ottaen realistista olettaa syntyvän. Hanke ei toteutuisi ilman Tampereen kaupungin osallistumista siihen. Joukkoliikennepalvelun järjestäminen on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

välttämätöntä alueen kuntalaisten ja elinvoiman kannalta. Kaupungin takaus ei siten vääristä kilpailutilannetta markkinoilla ja kaupunki voi myöntää takauksen yhtiölle. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan takaus kuntien tai kaupunkien liikenneinfrastruktuuriin ei ole kiellettyä valtiontukea.

Kuntalain 129 § edellyttää kunnan antamalle takaukselle riittävän kattavaa vastavakuutta. Kuntalain edellyttämä vastavakuus järjestetään siten, että Tampereen Raitiotie Oy panttaa Tampereen kaupungille riittävän määrän yrityskiinnityksiä tai muita vakuuksia. Tampereen kaupungin, Tampereen Raitiotie Oy:n ja Pirkkalan kunnan edustajat ovat valmistelleet yleispanttaussitoumuksen, jossa sovitaan vakuusjärjestelystä osakassopimuksen mukaisesti. Tehtävän sopimuksen perusteella Tampereen kaupunki toimii pantinhaltijana, jolloin Tampereen Raitiotie Oy:n antamat kiinnitykset pantataan myös Pirkkalan kunnan vastavakuuksiksi. Takauksen vakuudeksi Tampereen Raitiotie Oy panttaa kaupungille 413 milj. euron edestä yrityskiinnityksiä tai muita vakuuksia. Takauksella on näin ollen kuntalain 129 §:n 1 momentin edellyttämä vastavakuus.

Tällä hetkellä Tampereen kaupunki ja Pirkkalan kunta perivät Tampereen Raitiotie Oy:ltä lainatakauksistaan takausprovisiota 0,3 prosenttia. Myös Pirkkala-Linnainmaa raitiotien investointilainojen takausprovisioksi esitetään 0,3 prosenttia.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.5.2024 § 36) mukaan konsernijohtaja hyväksyy valtuuston päätöksellä myönnettyjen nostettavien lainaerien rahoittajan ja takausehdot.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Mikko Koskela, Sanna Kareinen, Saara Unnanlahti, Pekka Sirviö/Tampereen Raitiotie Oy, Antti Ainola/Tampereen Raitiotie Oy

Liitteet

1 Kh 7.10.2024 Pöytäkirjan ote-Kaupunginhallituksen konsernijaosto -
24.09.2024, klo 13:00

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§383

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)